

Veřejná výzva ministru školství a ministru financí: Převod ONIV na zřizovatele škol znamená rezignaci na kvalitu vzdělávání a snižování nerovností

V Praze, 30. ledna 2025

Ministerstvo školství oznámilo záměr převést financování nepedagogických pracovníků (např. kuchařky, školníci, uklízečky) ze státu na obce a kraje. Současně však plánuje přesunout na zřizovatele také financování ostatních neinvestičních výdajů (ONIV), které se přímo týkají kvality výuky. **Tento krok by ohrozil dlouhodobé cíle Strategie 2030+ a znemožnil implementaci nového kurikula. Vyzýváme proto vládu Petra Fialy, aby od svého záměru upustila, protože by vedl k prohlubování alarmujících rozdílů ve vzdělávání a rezignaci na řízení kvality regionálního školství.**

ONIV slouží k financování učebnic, pomůcek, vzdělávání učitelů a ředitelů nebo dopravu na školní akce. Z větší části tak jde o investice do kvality vzdělávání. Pokud by došlo k převodu ONIV na zřizovatele, školy tak mohou přijít o miliony korun. V Česku řídí téměř 6 500 veřejných mateřských a základních škol 3 525 zřizovatelů, kteří nenesou jasnou odpovědnost za kvalitu vzdělávání nebo zajištění rovných podmínek. Stát, který tuto odpovědnost má, by ztratil kontrolu nad naplňováním vzdělávacích cílů: modernizaci výuky a snižování nerovností. Jednalo by se o další rezignaci na řízení kvality regionálního školství.

43 % ředitelů a ředitelek základních škol uvádí, že se zřizovatel nezajímá o jejich vzdělávání v oblasti pedagogického vedení, říká reprezentativní výzkum STEM pro organizaci Učitel naživo z podzimu 2024. Teď by měli rozhodovat o jeho financování.

Čtvrtina žáků navštěvuje školy v obcích, které na běžné výdaje na vzdělávání vynakládají méně než 15 tisíc na žáka ročně. Stovky obcí naopak dají na tyto výdaje více než dvojnásobek. Převodem ONIV na zřizovatele se nerovnosti ve financování jednotlivých škol dále prohloubí. Učebnice nebo pomůcky totiž nejsou mandatorními výdaji, ředitelé proto budou leckde svádět tuhé boje o to, aby jim zřizovatel přispěl na vzdělávání učitelů nebo školní pomůcky.

Vyzýváme premiéra Petra Fialu, ministra školství Mikuláše Beka a ministra financí Zbyňka Stanjuru, aby od tohoto návrhu upustili. Apelujeme také na zákonodárce, aby schválili navržené změny v novele školského zákona týkající se indexového financování, které skutečně pomůže snižovat nerovnosti ve vzdělávání a zlepšit výsledky dětí, nicméně pouze za předpokladu, že ONIV zůstane v rukou státu, proto je nutné odmítnout převod na zřizovatele.

České školství čelí obrovským rozdílům v kvalitě vzdělávání mezi regiony i jednotlivými školami. Potřebujeme systémová řešení na pomezí vzdělávací a sociální politiky. Nabízíme svou expertizu a data, jak efektivně řídit školy a snižovat nerovnosti, aniž by stát rezignoval na svou odpovědnost za kvalitu vzdělávání. Děti v Česku si zaslouží rovné šance na úspěch bez ohledu na to, kam se narodí.

Signatáři výzvy:

Učitel naživo, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, z. ú.

PAQ Research, z. ú.

Asociace ředitelů základních škol České republiky, z.s.

Učitelská platforma, z. s.

Nadační fond Eduzměna

Society for All, z. s.

Platforma pro včasnou péči, z.s.

EDUin, o. p. s.

Step by Step ČR, o.p.s.

Asociace sociálních pedagogů, z.s.

Asociace malých inovativních škol, z.s.

Centrum pro demokratické učení, o.p.s.

Začni učit!, z.s.

JOB - spolek pro inovace

Otevřeno, z.s.

META, o. p. s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání

Montessori ČR, z.s.

Jednota školských informatiků, z. s.

Partnerství pro vzdělávání 2030+, z. ú.

Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s.

Asociace lesních MŠ, z.s.

Kontakty pro média:

Nicole Martincová, Učitel naživo, nicole.martincova@ucitelnazivo.cz, +420 776 159 597

Luboš Zajíc, prezident Asociace ředitelů ZŠ, lubos.zajic@asociacezs.cz, + 420 607 573 830

Martina Špittová, SOFA, martina.spittova@so-fa.cz, +420 730 862 526

Petr Pabian, Platforma pro včasnou péči, petr.pabian@vcasnapece.cz, +420 608 378 656

Tomáš Matoušek, EDUin, tomas.matousek@eduin.cz, + 420 604 730 130

Jiří Daněk, Asociace sociálních pedagogů, jiri.danek@asocp.cz, +420 777 971 999

Tomáš Hazlbauer, CEDU, tomas.hazlbauer@cedu.cz, +420 606 103 113

Silvie Pýchová, Partnerství 2030+, silvie.pychova@partnerstvi2030.cz, +420 607 123 568